

The background is a vibrant, abstract collage. It features several hands in various colors (purple, green, yellow, red) reaching out or holding each other. Interspersed among the hands are medical symbols, including a syringe, a heart, and a pair of scissors. The overall style is layered and colorful, with a focus on themes of care, health, and diversity.

Temagrupp SRHR: Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i vården

SOFIA HAMMARSTRÖM
TOMMY PHERSON
KUNSKAPSCENTRUM FÖR SEXUELL HÄLSA,
VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

HFS

Temagruppens syfte

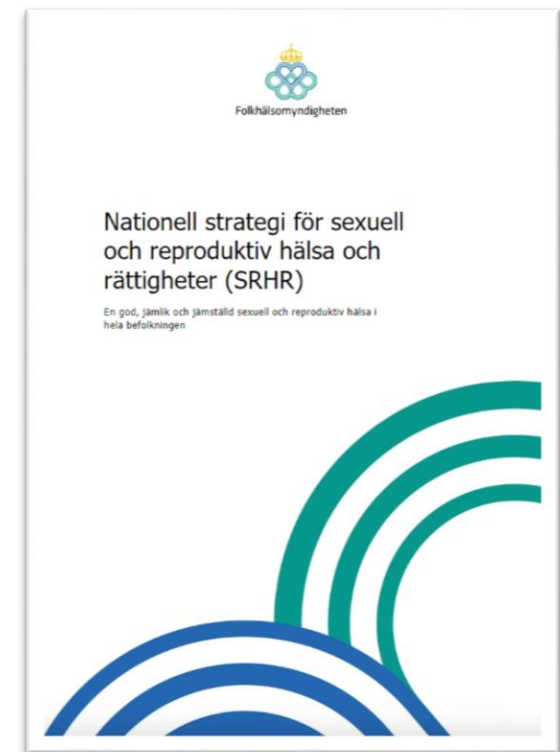
- Att öka kunskapen inom hälso- och sjukvården om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och dess betydelse för den allmänna hälsan.
- Att verka för att SRHR ska bli en integrerad del av hälso- och sjukvården.
- Att lyfta vikten av ett hälsofrämjande perspektiv på SRHR-frågorna, d.v.s. att främja hälsa och välbefinnande och inte bara förebygga sjukdom.
- Att underlätta för gruppens medlemmar att arbeta med SRHR på regionalt plan.

Regionala förutsättningar

- Olika organisering
- Olika resurser
- Oklara mandat och målsättning
- Brett område som berör många delar i hälso- och sjukvården inom såväl primärvård som specialistvård.

Nationell strategi för sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR)

- Folkhälsomyndigheten 2020-10-29
- Det övergripande målet är en god, jämlik och jämställd sexuell och reproduktiv hälsa i hela befolkningen.

Delmål: Sexualitet och sexuell hälsa

Alla har frihet att avgöra om, när och hur de vill vara sexuellt aktiva, välja sina sexualpartner i jämlikhet och samtycke, ha njutbara sexuella upplevelser, utan risk för sexuellt överförda infektioner och oönskade graviditeter.

Delmål: Reproduktion och reproduktiv hälsa

Alla har rätt till en god reproduktiv hälsa och kan välja om, när, hur många och på vilket sätt de önskar få barn samt har rätt till en trygg och säker vård vid graviditet, förlossning och abort.

Delmål: *Egenmakt, integritet och identitet med koppling till hälsa*

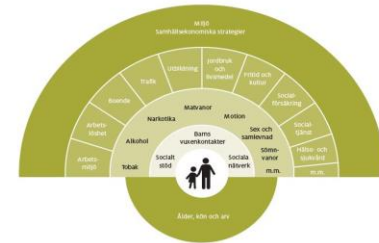
Alla respekteras och stärks i sin egenmakt, i sin kroppsliga integritet och i sitt privatliv samt i sin sexuella identitet och könsidentitet, utan begränsningar och stigmatisering. Alla har rätt till frihet från diskriminering, inklusive trakasserier och sexuella trakasserier, samt våld eller förtryck.

Delmål: Jämlika och jämställda relationer med koppling till hälsa

Alla har rätt att fritt välja om, när och med vem eller vilka de vill ha en relation eller leva tillsammans med i jämlikhet. Alla har också rätt att fritt välja om, när och med vem äktenskap ingås eller upplöses.

Åtgärdsområden:

1. Skapa strukturella förutsättningar för SRHR
2. Synliggör SRHR som en del av folkhälsan
3. Säkerställ kompetens hos berörda yrkesgrupper
4. Säkra rätten till kunskap och information

Åtgärdsområden:

5. Främja sexuell och reproduktiv hälsa genom hela livet
6. Förebygg sexuell och reproduktiv ohälsa genom hela livet
7. Skapa jämlik och tillgänglig vård, stöd och behandling

Presentation - Webbutbildning om SRHR & Stödmaterial för samtal om sexuell hälsa

Kortfattad bakgrund

- Västra Götalandsregionens strategi för SRHR
- Handlingsplaner på förvaltningsnivå
- Deltagande workshops
- Närhälsans åtgärdsplan

Stödmaterial för samtal om sexuell hälsa

- Uppdraget var att "Ta fram ett stödmaterial för samtal om sexuell hälsa för primärvårdsverksamheter"
- Materialet togs fram i samarbete mellan Kunskapscentrum för sexuell hälsa, KSH och Sexualmedicinskt centrum, SMC

Utmaningar

- “Vi borde tala om sexualitet - men det gör vi inte”. Olsson, Berglund, Larsson & Athlin. 2012
- 90 % 80 % 60 % Saunamäki, Andersson & Engström. 2010
- The term ‘can of worms’ summarized participants' beliefs that sexually related issues are highly problematic within primary care because of their sensitivity, complexity and constraints of time and expertise. Particular barriers are patients of the opposite gender, patients from Black and ethnic minority groups, middle-aged and older patients, and non-heterosexual patients. Gott, Merryn, et al.2004
- Healthcare professionals' experience of discussing sexuality with service users, including fear, lack of time, resources, and training, concern about knowledge and abilities, worry about causing offense, personal discomfort, and a lack of awareness about sexual issues. Particularly relating to the sexuality of the opposite-gender, black and ethnic minority groups, older and nonheterosexual service users, and those with intellectual disabilities. Dyer, Kerry, & Roshan das Nair. 2013

CirkeImodell

Pilotversion

- Testades på en mottagning.
- Alla hann inte testa modellen men gav ändå feedback.
- Baserat på detta utformades textinnehållet för att komplettera cirkelmodellen.
- Viktigaste lärdomen: Håll det kort och kärnfullt!

Anvisningar pilottest

Bakgrund

Denna modell som du har ombetts testa är framtaget av Sexualmedicinskt Centrum (SMC) och Kunskapscentrum för sexuell hälsa (KSH). Det är en tidig prototyp som vi vill undersöka om den är hjälpsam i samtal om sexuell hälsa med patienter. Bakgrunden är att Närhälsan har beslutat om ett åtgärdsprogram för att stärka upp arbetet med sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter i regionen.

Varför är det viktigt att tala om sexuell hälsa i hälso- och sjukvården?

Sexuell hälsa är en del av den allmänna hälsan. Det betyder att vår sexuella hälsa påverkar hur vi mår och hur vi mår påverkar vår sexuella hälsa. Sexuell ohälsa kan vara tecken på andra sjukdomar eller biverkningar av medicinering och annan behandling.

Personer som söker vård vill få frågor och information om sexuell hälsa inkluderat i sitt besök och vi vet att de uppskattar att vårdgivaren är den som tar upp frågan. Att inkludera frågor om sexuell hälsa ger en bättre bild av patientens hälsosituation och ökar förutsättningen för bättre och säkrare vård och behandling. Att få prata om och ställa frågor kring sin sexuella hälsa upplevs av många som lugnande och bidrar till att minska ångest, oro och även symptom.

I det här materialet hittar du en modell som kan vara ett stöd när du ställer frågor om sexuell hälsa, samt några förslag på ingångar till samtal.

Vi hoppas att du vill prova att använda modellen vid patientbesök. Tanken är att den ska vara ett fysiskt stöd i rummet.

Det färdiga materialet:

- Tre foldrar i två versioner för:
Vårdcentraler
Rehabmottagningar
Barnmorskemottagningar
- Väntrumsaffisch
- Chefsbrev

Grundläggande webbutbildning i SRHR – Uppdrag och syfte

- En webbaserad utbildning i SRHR ska tas fram. Utbildningen ska vara grundläggande och kunna användas i alla typer av verksamheter och av alla personalkategorier
- Utbildningen syftar till att erbjuda grundläggande kunskaper om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, SRHR, ur ett livscykelperspektiv. Samt att visa på att sexuell hälsa är en del av vår allmänna hälsa.

Kort om arbetsprocessen

- Deltagarworkshops - > Åtgärdsplanen
- Arbetsgrupp på KSH
- Interna intervjuer
- FKU - Upphandling av Learnways
- Referensgrupp
- Pilotmottagningar

Presentation av utbildningen

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Det här är en utbildning för dig som arbetar i Västra Götalandsregionen. Den handlar om hur du, genom att inkludera frågor om sexuell och reproduktiv hälsa, kan arbeta för ökad hälsa och uppfylla rättigheter.

Utbildningen består av fyra delar. När du är klar med dessa kan du klicka på "Arbeta vidare". Där hittar du fler tips och fördjupningsmaterial.

Börja med del 1– Vad är SRHR?

Diskussion och frågor

<http://www.hfsnatverket.se/srhr>

Sofia Hammarström, utvecklingsledare och doktorand
Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen
sofia.hammarstrom@vgregion.se

Tommy Pherson, utvecklingsledare och doktorand
Kunskapscentrum för sexuell hälsa, Västra Götalandsregionen
Tommy.persson@vgregion.se

HFS

Nätverket Hälsofrämjande hälso- och sjukvård